

NORGES HØYESTERETT

Den 4. mars 2019 avsa Høyesterett bestående av dommerne Indreberg, Noer, Kallerud og Bergh og kst. dommer Lindsetmo dom i

HR-2019-440-A, (sak nr. 18-168736STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Halvard Helle)

mot

B
C (advokat Odd-Rune Torstrup)

Påtalemyndigheten (kst. statsadvokat Asbjørn Eritsland)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Kst. dommer **Lindsetmo**: Saken gjelder straffutmåling og utmåling av oppreisningserstatning ved grove trusler.
- (2) A er far til B, født 00.00.1997, C, født 00.00.2000 og to yngre barn.
- (3) A ble 26. mars 2017 tiltalt for grov mishandling i nære relasjoner mot sine fire barn i perioden juni 2014 – juni 2016. Tiltalen omfattet også medvirkning til trusler mot offentlig tjenestemann og medvirkning til uriktig anmeldelse.
- (4) Ved Dalane tingretts dom 10. mai 2017 ble A frifunnet for medvirkning til trusler mot offentlig tjenestemann og medvirkning til uriktig anmeldelse, men domfelt for grov mishandling av barna. Straffen ble satt til fengsel i tre år og ni måneder. Han ble også idømt kontaktforbud mot tre av barna for en periode på fem år fra rettskraftig dom. A ble videre dømt til å betale oppreisningserstatning med 140 000 kroner til sønnen B og datteren C, og med henholdsvis 120 000 kroner og 100 000 kroner til de to yngste barna.
- (5) A anket dommen i sin helhet til lagmannsretten.

(6) Ved Gulating lagmannsretts dom 15. desember 2017 ble A frifunnet for grov mishandling av de to yngste barna, etter nei-svar fra lagretten. Han ble også frifunnet for krav om oppreisningserstatning fra disse to. Fagdommerne satte til side lagrettens ja-svar hva gjaldt grov mishandling av B og C etter straffeprosessloven § 376 c, da fagdommerne enstemmig kom til at det ikke var ført tilstrekkelig bevis for straffeskyld.

(7) Det ble 23. februar 2018 tatt ut ny tiltalebeslutning mot A for overtredelse av straffeloven § 264, jf § 263 for grove trusler overfor datteren C og sønnen B. For datterens del lød grunnlaget:

"a)

Fra primo mai til medio mai 2016 i fra Tyskland, Kroatia, Hellas og/eller fra Tyrkia, truet han ved gjentatte anledninger sin datter C, født 00.00.2000, med at han skulle drepe og/eller skade henne, direkte eller gjennom andre.

I tekst- og/eller lydmeldinger sendt til B sa han bl.a. at:

- **Hør B! Si til din søster, si til henne at min far skal levere..at jeg kommer tilbake til Norge på grunn av henne....og da skal jeg vise C. Vi får se',**
- **'Mannen som vil bevare sin ære. Du slakter henne og drar videre! Du rømmer til Tyskland med sine 80 millioner innbyggere, jeg sender til deg og jeg ordner for deg. Du reiser til Hellas skjønner du? Ellers så vil jeg ikke snakke med deg i det hele tatt, du sitter jo hjemme som er kjerring mens D puler din søster og andre puler din søster. Pføy på din ære',**
- **'Jeg er en bikkje fordi jeg ikke har slaktet henne og gått i fengsel. Hun må slaktes fra øre til øre',**
- **'du må vite at jeg kommer til å drepe seg og din søster på en natt uten månelys, dersom jeg blir returnert og barna tatt i fra meg',**
- **'jeg kommer til å bli lettet hvis jeg dreper dere',**
- **'jeg kommer jo tilbake til Norge uansett, jeg kommer. Om jeg får tak i deg så skal jeg forvandle deg til kebab og gå inn i fengsel. Hører du? Du og din søster! Pass dere for å se meg i livet. Du og din søster. Om de får meg tilbake i Norge nå, de vil få meg tilbake, da skal jeg gjøre deg og din søster til kebab!', og/eller lignende.**

I tekst- og/eller lydmeldinger sendt til C sa han bl.a. at:

- **'Du får en dag, C, din dag kommer, og da vil du si: jeg vil kysse dine sko, dine føtter. Jeg håper at du skal ydmykes, at den ene tygger deg for så å spytte deg ut tygge og spytte ut, og da vil si, ja min far har rett. Gå! Din ludder din hore, som du har ydmykt oss. Pføy!'**

(8) Tiltalen post a om trusler overfor datteren C bygger i stor grad på lyd- og bildemeldinger sendt til sønnen B. Tiltalen post b gjelder trusler overfor B om å drepe og/eller skade ham, blant annet gjennom de meldinger som er gjengitt i de tre siste kulepunktene under oppregningen i første del av tiltalen post a.

(9) Gulating lagmannsrett, som var satt med tre fagdommere og fire meddommere, avsa 10. september 2018 dom med slik domsslutning:

- "1. A, født 00.00.1973, dømmes for to tilfeller av overtredelse av straffeloven (2005) § 264, jf. § 263, sammenholdt med straffeloven (2005) § 79 første ledd bokstav a, til en straff av fengsel i 1 – ett – år og 8 – åtte – måneder. Til fradrag i straffen kommer 506 dager for utholdt varetekt.**
- 2. A, født 00.00.1973, dømmes til kontaktforbud i forhold til C i en periode på 5 – fem – år.**

3. **A dømmes til å betale oppreisning med 100 000 – etthundretusen – kroner til C, innen 2 – to – uker etter forkynnelsen av dommen.**
4. **A dømmes til å betale oppreisning med 75 000 – syttifemtusen – kroner til B, innen 2 – to – uker etter forkynnelsen av dommen."**

- (10) Dommen på fengsel i ett år og åtte måneder er avsagt under dissens. Mindretallet, tre meddommere, stemte for at straffen skulle være på ett års fengsel.
- (11) A har anket til Høyesterett over lagmannsrettens straffutmåling og utmålingen av oppreisningserstatningen. Høyesteretts ankeutvalg besluttet 23. november 2018 å fremme anken til behandling i Høyesterett. Det ble besluttet at straffutmålingen og erstatningskravene skal prøves på grunnlag av det faktum lagmannsretten har funnet bevist.
- (12) A har gjort gjeldende at lagmannsrettens domsgrunner innebærer en krenkelse av Grunnloven § 96 andre ledd og uskyldspresumsjonen i EMK artikkel 6 nr. 2, og at straffen av den grunn bør settes ned. Han har også uavhengig av dette anført at straffen er blitt for streng og at oppreisningserstatningen bør settes ned.
- (13) Påtalemyndigheten og de fornærmedes bistandsadvokat har påstått anken forkastet.
- (14) *Mitt syn på saken:*
- (15) Jeg går først inn på anførselen om at lagmannsretten ved straffutmåling har krenket uskyldspresumsjonen, jf. Grunnloven § 96 andre ledd og EMK artikkel 6 nr. 2.
- (16) Anførselen knytter seg til lagmannsrettens omtale av angivelige nye drapstrusler, som ikke er omfattet av tiltalebeslutningen, og bygger på følgende uttalelser i lagmannsrettens dom, side 8 og 10:

"Vitnene var begge sikre på at C oppfattet drapstruslene som reelle, og de kunne også bekrefte C sin forklaring for lagmannsretten om at hun i ettertid ved flere anledninger - særlig i tilknytning til hoved- eller ankeforhandlinger - har mottatt nye drapstrusler. C har forklart at tiltalte også står bak disse.

...

Det er over lagt til grunn at C ved flere anledninger i den senere tid har mottatt drapstrusler fra tiltalte eller andre som har handlet på hans vegne som hun har oppfattet som reelle, og som har skapt alvorlig frykt hos henne. C har anmeldt truslene til politiet. Status i sakene er ukjent for lagmannsretten. Tiltalte kan i denne saken ikke straffes for de nevnte truslene, men det legges til grunn at C har mottatt trusler som nevnt. Dette er med å kaste lys over de truslene tiltalte nå skal straffes for og bekrefter behovet for en meget streng reaksjon."

- (17) Det foreligger en relativt omfattende rettspraksis omkring brudd på uskyldspresumsjonen fra både Høyesterett og de lavere rettsinstanser. Som fremhevet i HR-2018-1783-A avsnitt 26 til 28 er det naturlig å ta utgangspunkt i storkammerdommen fra Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) 12. juli 2013 *Allen mot UK (EMD-2009-25424)*. I dommen gis en oppsummering og klargjøring av EMDs syn på anvendelsen av uskyldspresumsjonen i ulike situasjoner.

- (18) Uskyldspresumsjonen har flere aspekter, og i denne saken er det anført at de gjengitte sitater fra lagmannsrettens dom innebærer at tiltalte ble tillagt straffeskyld for forhold som ikke er omfattet av tiltalebeslutningen.
- (19) Jeg nevner at da lagmannsretten avsa sin dom, var A siktet for brudd på bestemmelser om besøksforbud mot barna, og anmeldt for de nye truslene omtalt i lagmannsrettens dom. Det er opplyst at tiltalte nå er siktet for dette forhold, men at tiltale ikke er tatt ut.
- (20) Det er altså en mulighet for at det vil bli reist tiltale for de angivelige nye forholdene, noe som også kan reise spørsmål om dobbeltstraff dersom disse tillegges betydning ved straffutmålingen i denne saken. Jeg nevner at aktor for Høyesterett har anført at det ikke vil være riktig å vektlegge opplysningene om påståtte nye trusler ved straffutmålingen.
- (21) Utgangspunktet ved straffutmålingen er at retten ikke kan legge vekt på straffbare forhold utenfor tiltalebeslutningen. Dette utgangspunktet gjelder imidlertid ikke absolutt. Det fremgår av Høyesteretts praksis, jf. Rt-2013-287 avsnitt 21 at:

"Utgangspunktet etter Høyesteretts praksis er at straffutmålingen må skje innenfor rammen som er trukket opp ved tiltalebeslutningen, jf. Rt-1986-219 og Rt-1990-309 samt Matningsdal, Forholdet mellom tiltalebeslutning og dom, Jussens Venner 2002 side 89-132 på side 123-128. I ... er det riktig nok åpnet for at det ved straffutmålingen kan legges vekt på andre straffbare handlinger som retten finner bevist 'i den grad de belyser de forholdene som saken gjelder'. Som fremhevet av Matningsdal i den nevnte artikkelen, må imidlertid det bety at det bare kan legges vekt på dette i den grad det gir de handlingene som er omfattet av tiltalen et enda grovere preg."

- (22) Jeg oppfatter lagmannsrettens uttalelse om at de nye truslene "er med å kaste lys over de truslene tiltalte nå skal straffes for" som forankret i et slikt synspunkt.
- (23) Ved den straffutmålingen som nå skal foretas, ser jeg helt bort fra eventuelle nye trusler. Det fremstår som uklart om lagmannsretten ved formuleringen "lagt til grunn" bygger på det alminnelige beviskravet i straffesaker, og det er usikkert om det har vært tilstrekkelig kontradiksjon omkring de påståtte nye trusler. I tillegg kommer som nevnt problemstillingen knyttet til dobbeltstraff ved en eventuell ny sak mot tiltalte for disse forhold.
- (24) Høyesterett tar i denne saken opp straffutmålingen til full ny prøvelse, og med en selvstendig begrunnelse for resultatet. I en slik situasjon vil straffutmålingen ikke bygge på lagmannsrettens begrunnelse. Etter Høyesteretts behandling vil det uansett ikke foreligge noe brudd på uskyldspresumsjonen. Det vil derfor ikke bli gitt noen kompensasjon i form av reduksjon av straffen eller på annet måte.
- (25) Jeg går så over til å vurdere straffutmålingen.
- (26) Straffutmålingen skal som tidligere nevnt prøves på grunnlag av det faktum lagmannsretten har funnet bevist.
- (27) Om sakens bakgrunn skriver lagmannsretten i dommen på side 6 flg.:

"Tiltalte og hans fire barn kom til Norge 10.06.2014. Tiltalte og barna har i ettertid vært bosatt i Norge. Straffeloven får derfor anvendelse for handlinger begått fra utlandet,

jf. straffeloven § 4 og § 5. Det er for øvrig akseptert at norsk straffelovgivning får anvendelse.

Tiltalte og barna kommer opprinnelig fra Syria. Tiltalte og hans familie bodde og arbeidet i Libanon før de kom til Norge. Tiltaltes ektefelle og yngste barn omkom i Libanon. Tiltalte kom til Norge som kvoteflyktning etter avtale mellom FN og Norge. Tiltalte har lovlig opphold her i landet på nevnte grunnlag. Han er ikke norsk statsborger.

...

Tiltalte utviklet etter hvert et problematisk forhold til sin eldste sønn B og sin eldste datter C. Dette og andre forhold førte til kontakt med politiet og barneverntjenesten. Bakgrunnen for de etter hvert meget vanskelige forholdene innad i familien var de krav til barnas oppførsel tiltalte stilte. Kravene var forankret i tiltalte og den øvrige families religiøse og kulturelle bakgrunn. Det må samtidig legges til grunn at tiltaltes pålegg i forhold til B og C hadde som mål å holde dem borte fra uheldig miljøpåvirkning fra et lokalt småkriminelt miljø, og for C sitt vedkommende holde henne borte fra vesentlig eldre menn. Barneverntjenesten mottok meldinger vedrørende barna fra politiet og andre i 2015 og i 2016. C etablerte et forhold til en ca 8 år eldre mann ved navn D. Tiltalte hadde sterke innvendinger til dette, og det oppsto et svært problematisk forhold mellom ham og C. Hun uteble ved noen anledninger fra hjemmet om natten. Dette fremgår blant annet av journalnotat fra februar 2016. Det fremgår av notatet at tiltalte var svært sint på C.

...

Det er på denne bakgrunn på det rene at tiltalte senest i 2016 ikke maktet å kontrollere eller styre sin datter C. Dette var et stort problem for tiltalte. At tiltalte ikke hadde kontroll eller styring på sin datter - at hun ikke forholdt seg passende til de krav hennes tro og kulturelle bakgrunn tilsa - ble etter hvert kjent i miljøet rundt familien. Det forsterket problemet. Som nevnt involverte politiet og barnevernet seg i forholdet mellom tiltalte og de to eldste barna. Det ses ikke grunn til å gå nærmere inn på detaljene her. Det finnes grunn til å nevne at tiltalte hadde kontakt med sin familie fra Syria - som da var i Libanon - og at det også derfra fremkom synspunkter på familiesituasjonen i Norge."

(28) Om de aktuelle truslene skriver lagmannsretten på side 7 flg:

"I mai 2016 forholdt tiltalte seg som beskrevet i den nye tiltalebeslutningen for Gulating lagmannsrett. Tiltalte fremsatte således i mai 2016 en rekke trusler mot sin datter C og sin sønn B. Truslene ble fremsatt da tiltalte oppholdt seg utenfor Norge. Straffeloven får anvendelse fordi tiltalte da var bosatt i Norge, jf. straffeloven § 4 og § 5. Truslene omfattet både å skade og å drepe begge barna. Truslene må forstås i lys av den bakgrunnen som i korte trekk er beskrevet over. C hadde, slik tiltalte oppfattet det, på det groveste krenket hans og den øvrige familiens ære. Det er dette som er den sentrale foranledningen for truslene. B hadde også forholdt seg uakseptabelt, blant annet ved å ha kommet i kontakt med politiet.

Truslene ble fremsatt gjennom tekst og/eller lydmeldinger... Det legges til grunn som sikkert at både B og C oppfattet truslene som reelle drapstrusler da de ble fremsatt, og at de i ettertid også oppfatter truslene slik. Det vises til forklaringene til C og B, som bekrefter dette. Det legges vesentlig vekt på dette ved bevisbedømmelsen. Tiltalte var - da truslene ble fremsatt - klar over at B og C hadde omfattende kontakt. Han var klar over at trusler fremsatt overfor ett av barna raskt ville bli videreformidlet til det andre. Tiltalte var klar over at han truet med å skade og med å drepe begge de to fornærmede. Det kan med sikkerhet ses bort fra dette var 'vanlig språkbruk i familien' som hadde en helt annen mening enn ordene tilsier. Det kan her for det første vises til forklaringene til C og B som avviser dette. Videre vises det til at de fornærmede oppfattet truslene som reelle og til at de fortsatt gjør det. Det vises videre til og legges vesentlig vekt på de

konsekvenser truslene har hatt for de fornærmede, særlig for C. Hun har over lang tid fryktet for sitt liv. Hun har hatt og har en reell frykt for at tiltalte eller andre - for eksempel en av tiltaltes brødre - skal ta livet av henne. Dette er en alvorlig og reell frykt hun har levd med i over to år nå. C har som følge av denne frykten for å bli drept store problemer med å gå ut alene. C har skadet seg selv og gjennomført reelle selvmordsforsøk..."

- (29) Strafferammen for grove trusler etter straffeloven § 264 er fengsel i tre år. Det dreier seg om to straffbare forhold, hvilket gjør at fengselsstraffen kan forhøyes inntil det dobbelte, jf. straffeloven § 79 første ledd bokstav a.
- (30) Jeg nevner at strafferammen ved grove trusler i straffeloven 2005 ble satt noe ned, uten at dette var ment som et signal om at straffenivået skal reduseres. Formålet med endringen var å bringe strafferammen mer i overensstemmelse med det faktiske straffenivået. Det vises til Ot.prp. nr. 22 (2008–2009) kapittel 5.8 og 16.5.
- (31) Det er sparsomt med høyesterettspraksis vedrørende straffutmålingen for grove trusler av denne type. Om det generelle straffenivået ved trusler sies det i Rt-2008-401 i avsnitt 11:
- "Jeg legger etter dette til grunn at 15 til 30 dagers fengsel er et utgangspunkt ved alvorlige trusler, men at det, avhengig av de konkrete omstendigheter, kan være aktuelt både med strengere eller mildere straff. I det lavere sjikt kan det således ikke være utelukket å anvende samfunnsstraff der forholdene ligger til rette for det. I spesielt unnskyldelige tilfelle, eller der personlige forhold tilsier det, må også straffen kunne gjøres betinget."**
- (32) I særlig alvorlige saker vil straffenivået være vesentlig høyere enn det angitte utgangspunkt. Som eksempel nevner jeg Rt-2014-745, hvor domfelte hadde truet flere polititjenestemenn som skulle ransake boligen hans med å skyte dem, og deretter løpt etter dem bevæpnet med pistol og sverd. Episoden utsatte polititjenestemennene for sterke psykiske påkjenninger. Han ble dømt til fengsel i 10 måneder.
- (33) I Rt-2015-788 ble det utmålt en straff på fengsel i ett år og seks måneder, hvorav ni måneder betinget, for blant annet trusler mot NAV-ansatte. Domfelte, som var misfornøyd med et avslag på søknad om sosialstønning, hadde oppsøkt NAV-kontoret og avfyrt ett skudd mot taket før han rettet pistolen mot flere av de ansatte. En av de ansatte ble truet i om lag en halv time, delvis med våpenet rettet direkte mot hodet og kroppen. Det ble uttalt at truslene i seg selv kvalifiserte til i overkant av ett års fengsel.
- (34) Førstvoterende understreker i avsnitt 13 at "[ø]kningen av straffenivået for voldsforbrytelser som siden 1990-tallet har skjedd gjennom rettspraksis og ved lovgivning, må imidlertid også få konsekvenser for straffenivået både ved trusler om voldsutøvelse og ved ulovlig frihetsberøvelse der vold eller trusler om vold inngår".
- (35) De to nevnte avgjørelsene gjelder enkeltstående trusselsituasjoner, hvor truslene ble fremsatt mot personer i egenskap av deres yrkesrolle. Truslene var situasjonsbestemte og opphørte da situasjonen var brakt under kontroll.
- (36) Truslene i vår sak har en annen karakter og rekkevidde.
- (37) Det dreier seg om særdeles alvorlige trusler mot hans egne barn, fremsatt ved gjentatte anledninger i mai 2016, mens tiltalte befant seg i utlandet. Dels er truslene fremsatt direkte

mot dem begge gjennom tekst- og/eller lydmeldinger, men de fleste truslene ble fremsatt overfor sønnen B. Tiltalte var imidlertid klar over det nære forholdet mellom søsknene, og at trusler mot ett av barna raskt ville bli videreformidlet.

- (38) Tiltalte har gjentatte ganger truet med å drepe dem begge. B ble beordret til å drepe søsteren, og tiltalte uttrykte at han ville føle lettelse hvis de begge ble drept. Barna har oppfattet dette som reelle drapstrusler.
- (39) Det er flere forhold knyttet til disse truslene som gjør det påkrevet med en streng straffereaksjon. Truslene ble fremsatt av barnas far, som etter mors død var barnas nærmeste omsorgsperson. De utgjorde et alvorlig brudd på den fortrolighet, tillit og omsorg barn har krav på. Slik sett har saken betydelige likheter med saker om mishandling i nære relasjoner. De straffutmålingsmomenter det legges vekt på i slike saker har derfor relevans også i vår sak.
- (40) Særlig C har blitt sterkt berørt av truslene. Hun har blitt påført store psykiske belastninger og alvorlige psykiske skader. Det må tilføyes at noe av dette også må tilskrives tidligere traumatiske opplevelser. C er diagnostisert med posttraumatisk stresslidelse og har behov for frivillig ettervern av barnevernet til fylte 23 år. Hun oppfatter fremdeles truslene som reelle og bor på hemmelig adresse. Fornærmedes opplevelse av at truslene har vedvart over tid og fremdeles er reelle, har en åpenbar parallell til det å leve i et regime preget av utrygghet for fremtidig voldsutøvelse, noe som står sentralt i familievoldssaker.
- (41) Jeg legger i den forbindelse til at det av forarbeidene til straffelovens bestemmelser om mishandling i nære relasjoner, straffeloven § 282 og § 283, er uttalt at "straffenivået for mishandling i nære relasjoner generelt bør ligge noe over straffenivået for sammenlignbare voldslovbrudd", jf. Ot.prp. nr. 22 (2008–2009) side 199. Dette er forankret i de særlige straffutmålingsmomenter som gjør seg gjeldene i slike saker, og som også foreligger i her.
- (42) Til illustrasjon nevnes i denne forbindelse dommene i Rt-2004-844, avsnitt 13 flg. og Rt-2010-129 avsnitt 21, hvor nettopp det å leve i et trusselregime over lengre tid stod sentralt ved straffutmålingen. Straffen ble i disse to sakene fastsatt til fengsel i to år og tre måneder og fengsel i to år.
- (43) Når det gjelder truslene mot B, legger jeg særlig vekt på at han gjentatte ganger ble truet på livet til å drepe sin egen søster. Truslene fremstår som svært konkrete, med bl.a forslag om at B etterpå skulle reise til Tyskland og få hjelp av tiltalte til å reise videre til Hellas. Faren har satt sønnen i en umulig lojalitetskonflikt. Det er elementer ved tiltaltes handlemåte som ligger nært opptil forsøk på medvirkning til overlagt drap.
- (44) I den forbindelse nevnes at straffenivået ved forsøk på overlagt drap i utgangspunktet ligger på fengsel i 9 år jf. Rt-2012-1095.
- (45) Familiens "ære" og "æresdrap" danner et bakteppe for denne saken. Trusler med en slik bakgrunn må tas på største alvor, og det gjør seg gjeldende sterke allmennpreventive hensyn. I relasjon til straffutmålingen får dette aspektet særlig betydning fordi dette underbygger truslenes alvor og fordi slike trusler ikke er situasjonsbestemte, men vedvarer over tid. Truslenes virkning for C og hennes livsutfoldelse illustrerer dette.

- (46) At det dreier seg om verbale trusler fremsatt fra utlandet, kan ikke tillegges nevneverdig betydning i formildende retning. Slik omstendighetene var her, gjorde ikke det truslene mindre alvorlige eller mindre reelle.
- (47) Truslene er fremsatt med et klart forsett. Det foreligger ingen erkjennelse av skyld eller beklagelse fra tiltaltes side. Han har heller ikke trukket truslene tilbake eller tatt avstand fra disse.
- (48) Straffutmålingen skal skje etter en samlet vurdering av de straffbare forhold og de momenter jeg har vært inne på vedrørende utmålingen. Jeg finner etter en slik vurdering at den av lagmannsretten utmålte straff på fengsel i ett år og åtte måneder er passende.
- (49) Det er gått to år og seks måneder siden A ble pågrepet, og det er et spørsmål om dette bør hensyntas ved straffutmålingen. Den opprinnelige tiltalebeslutningen ble tatt ut i mars 2017. Dalane tingrett avsa dom 10. mai 2017 og Gulating lagmannsretts dommer er av 15. desember 2017 og 10. september 2018. Det kan ikke konstateres noen liggetid og det samlede tidsforløp bør ikke føre til nedsettelse av straffen her. Jeg viser til HR-2016-225-S avsnitt 35-36.
- (50) Anken over straffutmålingen blir etter dette forkastet.
- (51) Jeg går så over til å behandle oppreisningserstatningen.
- (52) Lagmannsretten har tilkjent en oppreisningserstatning for C på 100 000 kroner og for B på 75 000 kroner. Det er ingen fastsatt norm i saker om grove trusler, og jeg peker til sammenligning på at normen for drap er på 200 000 kroner, for voldtekt til samleie 150 000 kroner og for voldtekt til seksuell omgang 100 000 kroner.
- (53) I saker hvor nivået på oppreisningserstatningen ikke bygger på noen norm fastsatt av Høyesterett, vil straffenivået ofte, men ikke alltid, kunne gi en viss veiledning for oppreisningserstatningens størrelse, jf. Rt-2012-1576 avsnitt 18.
- (54) Jeg nevner også at i Rt-2014-745, ved trusler fremsatt mot polititjenestemenn, ble hver av de fornærmede tilkjent 25 000 kroner i oppreisningserstatning.
- (55) Når det gjelder utmålingen, er de sentrale momenter handlingens objektive grovhet, graden av skadevolderens skyld, fornærmedes subjektive opplevelse av krenkelsen, samt arten og omfanget av de skadevirkninger fornærmede er påført. Hvilke konkrete følger handlingen har fått for de fornærmede i det enkelte tilfellet, kan være noe tilfeldig og er derfor ikke nødvendigvis avgjørende, jf. Rt-2012-1576. Utmålingen beror på en skjønnsmessig helhetsvurdering.
- (56) Begge har blitt utsatt for svært alvorlige trusler, som utvilsomt har utgjort en betydelig belastning. Truslene har særlig rammet C hardt, og det vises til det som er uttalt om dette under straffutmålingen.
- (57) Jeg finner det klart at både B og C bør tilkjennes en betydelig oppreisningserstatning, men er kommet til at den bør justeres noe ned, ut fra en skjønnsmessig helhetsvurdering og sammenlignet med de normerte nivåer jeg har nevnt ovenfor.

- (58) Oppreisningserstatningen bør settes til 80 000 kroner til C og 60 000 kroner til B.
- (59) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. Anken over straffutmålingen forkastes.
2. I lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 3, gjøres den endring at oppreisningserstatningen settes til 80 000 – åttitusen – kroner.
3. I lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 4, gjøres den endring at oppreisningserstatningen settes til 60 000 – sekstitusen – kroner.

- (60) Dommer **Bergh:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (61) Dommer **Noer:** Likeså.
- (62) Dommer **Kallerud:** Likeså.
- (63) Dommer **Indreberg:** Likeså.
- (64) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Anken over straffutmålingen forkastes.
2. I lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 3, gjøres den endring at oppreisningserstatningen settes til 80 000 – åttitusen – kroner.
3. I lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 4, gjøres den endring at oppreisningserstatningen settes til 60 000 – sekstitusen – kroner.